

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 220/05-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. apríla 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla a zo sudcov Jána Lubyho a Ľudmily Gajdošíkovej v konaní o sťažnosti Ing. M. C., bytom B., zastúpenej advokátom JUDr. L. S., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 227/04 takto

r o z h o d o l :

Základné právo Ing. M. C. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 227/04 p o r u š e n é n e b o l o .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. septembra 2005 doručená sťažnosť Ing. M. C., bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. L. S., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa

čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 227/04.

Sťažovateľka sa návrhom zo 7. júla 2004 podaným Okresnému súdu Banská Bystrica domáhala priznania príspevku na zabezpečenie úhrady niektorých nákladov nevydanej matke. Z dôvodu miestnej príslušnosti bola vec postúpená okresnému súdu. Vzhľadom na charakter veci a na to, že okresný súd nenariadil vo veci pojednávanie, sťažovateľka sa listom z 25. mája 2005 obrátila na predsedu okresného súdu so žiadosťou o nariadenie pojednávania. Predseda okresného súdu na toto podanie sťažovateľky nereagoval, a preto sa sťažovateľka obrátila na ústavný súd argumentujúc porušením „základných ľudských práv“ podľa čl. 46 ods. 2 (správne odsek 1) a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Od ústavného súdu požaduje sťažovateľka takéto rozhodnutie:

«1. Postupom Okresného súdu Bratislava III vedenom pod sp. zn. 20 C 227/04, došlo k porušeniu základného ústavného práva

- „domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.“

- „na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v ich prítomnosti, s možnosťou vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom“,

garantovaného čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Bratislava III prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 227/04 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. M. C. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie 10 000,- Sk, slovom desať tisíc slovenských korún, ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť sťažovateľke do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III je povinný zaplatiť Ing. M. C. do 15 dní od právoplatnosti nálezu trovy konania vo výške 5 920,- Sk (slovom päťtisíc deväťstodvadsať slovenských korún) na účet advokáta JUDr. L. S. č. ....»

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 220/05-8 zo 6. októbra 2005 ju v časti namietajúcej porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy prijal na ďalšie konanie a v časti namietajúcej porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti.

Právny zástupca sťažovateľky oznámil ústavnému súdu, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Pretože predseda okresného súdu na výzvu ústavného súdu nereagoval, vyzval ústavný súd 20. februára 2006 JUDr. I. H. poverenú výkonom funkcie predsedu súdu opakovane na vyjadrenie k sťažnosti, ako aj na vyjadrenie, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, a tiež na predloženie spisu sp. zn. 20 C 227/04. JUDr. I. H. listom doručeným 29. marca 2006 oznámila ústavnému súdu, že na ústnom pojednávaní netrvá. K listu nebolo priložené vyjadrenie k sťažnosti.

Zo súdneho spisu sp. zn. 20 C 227/04 ústavný súd zistil nasledovné:

1. Dňa 12. júla 2004 bol Okresnému súdu Banská Bystrica doručený návrh sťažovateľky na priznanie príspevku na zabezpečenie úhrady niektorých nákladov nevydatej matke proti odporcovi Ing. J. S., ktorý po vykonaní niektorých procesných úkonov listom z 19. novembra 2004 postúpil spis vedený pod sp. zn. 10 C 65/24 okresnému súdu ako miestne príslušnému súdu, keďže zistil, že odporca sa zdržiava v obvode okresného súdu. Okresnému súdu bol spis doručený 23. novembra 2004 a zaevidovaný pod sp. zn. 20 C 227/04.

2. Podľa úradného záznamu z 9. júna 2005 okresný súd zistil adresu, na ktorej sa odporca zdržiava.

3. Podľa úradného záznamu z 18. augusta 2005 okresný súd zistil, že na okresnom súde prebieha pod sp. zn. 20 C 238/04 aj konanie o určenie otcovstva k maloletému L. C. proti odporcovi Ing. J. S..

4. Uznesením č. k. 20 C 227/04-36 z 18. augusta 2005 okresný súd prerušil konanie do právoplatného rozhodnutia vo veci určenia otcovstva vedenej pod sp. zn. 20 C 238/04 podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.

5. Prípisom z 25. augusta 2005 vyšší súdny úradník poučil účastníkov konania o náležitostiach žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov.

6. V spise sa nachádza list odporcu doručený súdu 8. septembra 2005, v ktorom poukazuje na to, že sťažovateľka sa bráni vykonaniu skúšky DNA, hoci on je pripravený uhradiť jej náklady a v prípade potvrdenia otcovstva platiť výživné.

Ústavnému súdu bol predložený aj spis okresného súdu sp. zn. 20 C 238/04 vo veci určenia otcovstva k maloletému L. C. proti Ing. J. S.. Zo spisu vyplýva, že vec nie je právoplatne skončená. Na pojednávaní vo veci, ktoré sa uskutočnilo 15. februára 2006, sa sťažovateľka bez ospravedlnenia nezúčastnila. Ostatné pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 15. marca 2006, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 227/04 argumentujúc predovšetkým povahou veci, nečinnosťou okresného súdu od postúpenia mu veci ako miestne príslušnému súdu (od 23. novembra 2004).

Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd vychádza zo svojej stabilnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza „až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98). Podľa názoru ústavného súdu možno preto za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu účastníka konania považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci.

Ústavný súd zo spisu zistil, že v čase doručenia sťažnosti sťažovateľky (23. septembra 2005) bolo konanie právoplatne prerušené. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti (II. ÚS 3/00, I. ÚS 78/02, III. ÚS 42/02)) vyslovil, že ak bolo konanie prerušené, sa konajúci súd počas prerušenia konania nemohol dopustiť zbytočných prietahov v konaní, a teda ani porušenia základného práva sťažovateľky. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd návrhu na vyslovenie zbytočných prietahov v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 20 C 227/04 nevyhovel. Vzhľadom na toto rozhodnutie ústavný súd o ďalších veciach uplatnených sťažovateľkou nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2006